

ORZECZENIE
GŁÓWNEJ KOMISJI ORZEKAJĄCEJ W SPRAWACH
O NARUSZENIE DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2015 r.

Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych w składzie:

Przewodniczący:	<i>Członek GKO:</i>	<i>Ireneusz Piasecki</i>
Członkowie:	<i>Członek GKO:</i>	<i>Piotr Kaczorkiewicz (spr.)</i>
	<i>Członek GKO:</i>	<i>Marek Muszyński</i>
Protokolant:		<i>Bartosz Głuszko</i>

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych Roberta Wydry, po rozpoznaniu, na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2015 r., odwołania wniesionego przez Obwinionych:

1) (...) - pełniącego w czasie zarzucanego naruszenia dyscypliny finansów publicznych funkcję Dyrektora (...);

2) (...) - pełniącego w czasie zarzucanego naruszenia dyscypliny finansów publicznych funkcję Zastępcy Dyrektora (...);

od orzeczenia Regionalnej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt: RIO.XII.53-32/2014, którym:

1) uznano Obwinionego (...) winnym naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 11 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, polegającego na tym, że zdecydował o dokonaniu wydatku ze środków publicznych z przekroczeniem upoważnienia do dokonywania wydatków poprzez:

- zapłacenie w dniu 9 grudnia 2011r. na rzecz (...) kwoty 449,65 zł, wynikającej z faktury SE1896/11/FV, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;

- zapłacenie w dniu 12 grudnia 2011r. na rzecz (...) o kwoty 2 296,10 zł, wynikającej z faktury F11/0431, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;

Sygn. akt BDF1/4900/126/133-134/14

- zapłacenie w dniu 12 grudnia 2011r. na rzecz Zakładu (...) kwoty 723,35 zł, wynikającej z faktury 34/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 13 grudnia 2011r. na rzecz Firmy (...)kwoty 3 299,66 zł, wynikającej z faktury 3132/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 13 grudnia 2011r. na rzecz Firmy (...)kwoty 234,60 zł, wynikającej z faktury 00242/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 13 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 215,05 zł, wynikającej z faktury 1/XII/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 15 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 5 565,66 zł, wynikającej z faktury (S)FS-15029/11/OL, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 15 grudnia 2011r. na rzecz (...). kwoty 3 655,85 zł, wynikającej z faktury 11-FVS/0145, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 15 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 23 785,31 zł, wynikającej z faktury 01/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 15 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 293,25 zł, wynikającej z faktury 86/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 15 grudnia 2011r. na rzecz (...) kwoty 1 743,86 zł wynikającej z faktury 409/12/2011 oraz kwoty 439,87 zł wynikającej z faktury 410/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 16 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 1 194,50 zł wynikającej z faktury 1110/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 19 grudnia 2011r. na rzecz (...), kwoty 4 695,80 zł wynikającej z faktury 414/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 19 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 14 179,62 zł wynikającej z faktury 68/11/11 oraz kwoty 1 427,15 zł wynikającej z faktury 77/11/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 19 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 2 751,42 zł wynikającej z faktury 5044/M/11/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 19 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 531,76 zł wynikającej z faktury F/001297/O/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 19 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 586,50 zł wynikającej z faktury 10/12/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 20 grudnia 2011r. na rzecz Wydawnictwa (...)kwoty 293,25 zł wynikającej z faktury 00481/TVO/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;

Sygn. akt BDF1/4900/126/133-134/14

- zapłacenie w dniu 20 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 668,61 zł wynikającej z faktury FV010701, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 21 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 508,30 zł wynikającej z faktury 598/12/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 21 grudnia 2011r. na rzecz (...) kwoty 354,18 zł wynikającej z faktury 7645/HH/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 21 grudnia 2011r. na rzecz Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego (...) kwoty 207,03 zł wynikającej z faktury 3362/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 21 grudnia 2011r. na rzecz (...),(...)kwoty 584,54 zł wynikającej z faktury 3243/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 22 grudnia 2011r. na rzecz (...). kwoty 7 770,73 zł wynikającej z faktury (S)FS-5143/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 22 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 82,11 zł wynikającej z faktury 214/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 22 grudnia 2011r. na rzecz (...) „kwoty 177,66 zł wynikającej z faktury 6317/10 czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 198,04 zł wynikającej z faktury F/001333/O/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 293,25 zł wynikającej z faktury F038/OO/12/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 476,67 zł wynikającej z faktury 3275/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 1 642,20 zł wynikającej z faktury F/001981/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 4 703,93 zł wynikającej z faktury 06/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 552,09 zł wynikającej z faktury F/1476/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 4 160,49 zł wynikającej z faktury 94/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 81,72 zł wynikającej z faktury 5801/1, kwoty 144,42 zł wynikającej z faktury 580/1 czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;

Sygn. akt BDF1/4900/126/133-134/14

- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 1 407,60 zł wynikającej z faktury 25/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 2 926,58 zł wynikającej z faktury 140023606/10W/2011, kwoty 2 003,15 zł wynikającej z faktury 140023605/10W/2011 oraz kwoty 948,62 zł wynikającej z faktury 140023607/10W/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 8091,94 zł wynikającej z faktury 65/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 1931,54 zł wynikającej z faktury 1313/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 746,81 zł wynikającej z faktury F001426/O/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013r., poz. 885 z późn. zm.);

2) uznano Obwinionego (...)winnym naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 11 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny

finansów publicznych, polegającego na tym, że zdecydował o dokonaniu wydatku ze środków publicznych z przekroczeniem upoważnienia do dokonywania wydatków poprzez:

- zapłacenie w dniu 28 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 242,97 zł wynikającej z faktury 464/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 147,64 zł wynikającej z faktury 5226/M/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 125,60 zł wynikającej z faktury 5857/1 czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 205,04 zł wynikającej z faktury 3367/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 8,02 zł wynikającej z faktury 09354/11, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 227,76 zł wynikającej z faktury 1717/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 428,14 zł wynikającej z faktury 154/12/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- zapłacenie w dniu 29 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 142,43 zł wynikającej z faktury 168/2011, czym przekroczone obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;

Sygn. akt BDF1/4900/126/133-134/14

- zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 668,61 zł wynikającej z faktury 2974/2011, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 703,80 zł wynikającej z faktury 0168, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 782,17 zł wynikającej z faktury F001476/O/11, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 559,13 zł wynikającej z faktury 155/12/2011, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
 - zapłacenie w dniu 30 grudnia 2011r. na rzecz (...)kwoty 5 102,46 zł wynikającej z faktury 4/2011, czym przekroczono obowiązujący na dzień dokonania zapłaty plan finansowy w dziale 926 rozdziale 92601 § 4530;
- czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013r., poz. 885 z późn. zm.).

W stosunku do Obwinionego (...)wymierzono karę upomnienia natomiast w stosunku do (...)odstąpiono od wymierzenia kary oraz obciążono obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania w wysokości po 291,71zł;

1. na podstawie art. 147 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168 oraz z 2012 r. poz. 1529)

1) uchyła zaskarżone orzeczenie w całości,

2) uniewinnia Obwinionych (...)i (...)od zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych określonego w art. 11 ustawy,

2. wniosek o zasądzenie na rzecz Obwinionych kosztów postępowania pozostawia bez rozpoznania.

Pouczenie:

Orzeczenie niniejsze jest prawomocne w dniu jego wydania. Na niniejsze orzeczenie – w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia – służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Głównej Komisji Orzekającej.

Uzasadnienie

Obwinieni, pełniąc funkcję odpowiednio kierownika oraz zastępcy kierownika (...), zatwierdzili do wykonania szereg wydatków (wskazanych w uzasadnianym orzeczeniu) związanych z zapłatą zobowiązań jednostki mimo, iż nie posiadali zabezpieczonych środków finansowych w odpowiedniej podziale klasyfikacji planu finansowego. Dokumentacja operacji finansowych przeszła przez całą procedurę zatwierdzenia wydatków obowiązując w jednostce obejmującą zarówno udział osób kierujących wydzielonymi częściami jednostki, jak i weryfikacje w służbach finansowych. Komisja Orzekająca I instancji przypisała obu Obwinionym odpowiedzialność za zaistniałe naruszenia.

Z orzeczeniem powyższym Obwinieni nie zgodzili się. We wspólnym odwołaniu wnieśli o uchylenie orzeczenia i uniewinnienie względnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania zarzucając wydanemu rozstrzygnięciu:

- naruszenie art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów (Dz. U. z 2013 r., poz. 168 oraz z 2012 r., poz.1529), zwanej dalej „ustawą”, poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdy zobowiązania „są należnościami podatkowymi” i jako takie – zdaniem skarżącego nie podlegają reżimowi ustawy;
- naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 19 i 24 ust. 1 w z w. z art. 11 ustawy, polegające na nieuzasadnionym przyjęciu, iż ustawa obowiązująca w chwili orzekania jest względniejsza dla Obwinionych niż ustawa obowiązująca w dniu popełnienia zarzucanych czynów;
- naruszenie przepisów postępowania mające w pływ na treść orzeczenia, tj. art. 89 ust. 1 ustawy, poprzez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i błędną jego ocenę w szczególności dowodów obrazujących obowiązujące w jednostce procedury zatwierdzania wydatków;
- naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 76 ust. 3 ustawy polegające na rozstrzygnięciu niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść Obwinionych:
 - naruszenie art. 19 ustawy, przez przypisanie Obwinionym winy;
 - niewspółmierność kary w odniesieniu do obwinionego (...), stosunku do naruszeń.

GKO zważyła co następuje:

Jako najdalej idący należy rozpoznać zarzut braku możliwości zastosowania ustawy ze względu na fakt, iż zapłacone należności to pokrycie podatku VAT na fakturach. Zarzut, iż zapłata tej części należności jest poza zakresem ustawy ze względu na normę art. 3 jest wyłącznie efektem strategii procesowej strony i nie ma żadnego uzasadnienia jurydycznego. Wprost z gramatycznego brzmienia tego przepisu wynika jednoznacznie, iż jest kierowany do organów celnych i skarbowych oraz innych podmiotów określonych w ustawie ordynacja podatkowa i ustawach szczególnych /np. płatników/, które dokonują wskazanych w art. 3 czynności. Wyłączenie ma zastosowanie do „określenia, ustalenia, poboru lub wpłaty” należności, a więc do czynności związanych z egzekwowaniem należności jako przychodów jednostek sektora finansów publicznych. Nie ma zastosowania do czynności związanych z rozchodami.

Chybione są zarzuty natury procesowej związane z brakiem wszechstronnego zebrania materiału dowodowego oraz jego nierozpoznanie. Faktem jest, iż materiał ten został błędnie oceniony /o czym dalej/ lecz zgromadzone dowody były wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy i dostatecznym stopniu obrazowały rzeczywisty obraz stanu faktycznego sprawy. Trzeba tu podkreślić, iż wszechstronne zebranie materiału dowodowego, w rozumieniu art. 89 ustawy, nie może oznaczać bezrefleksyjnego gromadzenia dokumentów i przeprowadzania dowodów bez oceny przydatności też dowodowych dla rozstrzygnięcia. Każdy ma prawo do tego by jego sprawa została oceniona w sposób rzetelny, ale również w rozsądnym czasie. W tym celu ustawa przewiduje możliwości oddalania wniosków dowodowych /art. 89 ust 3 ustawy/ z powodu braku ich przydatności do rozstrzygnięcia, ustalenia zgodnego z poprzednimi dowodami lub powołania dowodu wyłącznie w celu przedłużania postępowania.

Z tych samych względów chybiony jest zarzut naruszenia zasady *in dubio pro reo*. Zasada ta nakazuje rozstrzygnięciem nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść osoby, której dotyczy wnioski o ukaranie. W praktyce naruszenie tej zasady zdarza się niezmiernie rzadko zaś zarzuty jej dotyczące są nagminne. Wynika to z faktu, iż jako zarzut naruszenia tej zasady formułowane są błędy w ocenie już zgromadzonego materiału dowodowego. Tymczasem swoiste ułatwienie rozumowania wynikające z tej zasady ma zastosowanie wyłącznie w sytuacjach, gdy nie jest możliwe ustalenie stanu faktycznego ze względu na niemożność przeprowadzenia lub brak środków dowodowych. W tych wszystkich przypadkach, gdy stan faktyczny jest ustalony bądź to bezpośrednio za pomocą środków dowodowych bądź za pomocą rozumowań logicznych bądź to wreszcie za pomocą domniemań prawnych i faktycznych, zasada *in dubio pro reo* nie ma racji bytu. Tak jest w tej sprawie – cały stan sprawy został ustalony za pomocą środków dowodowych i nie ma żadnych „okoliczności nie dających się ustalić”, których mogłoby dotyczyć ułatwienie dowodowe wynikające z tej zasady.

GKO nie podziela również poglądów Skarżących, dotyczących oceny względności ustawy. W pierwszym rzędzie należy zauważyć, iż zarzut w tym zakresie został sformułowany wadliwie, gdyż z założeniem, iż ustawa nowa, aby została zastosowana musi być dla obwinionego względniejsza. Tymczasem art. 24 ustawy nakazuje stosowanie ustawy obowiązującej w momencie orzekania, zaś brzmienie obowiązujące w dacie czynu wyłącznie w wyjątkowym wypadku. Oznacza to, iż – tak jak w sprawie niniejszej – jeżeli zmiana przepisów jest indyferentna dla praw, obowiązków i przypisania odpowiedzialności obwinionemu to należy stosować przepisy obowiązujące w dacie orzekania. GKO nie podziela poglądów Skarżących, iż zmiany brzmienia przepisów spowodowały zmianę zakresu przedmiotowego i podmiotowego odpowiedzialności za zarzucany czyn. W brzmieniu obowiązującym przed dniem 11.02.2012 r. penalizowane było dokonanie wydatku z przekroczeniem zakresu upoważnienia. Nie ulega wątpliwości, iż jedną z form określenia zakresu tego upoważnienia było przyjęcie limitów wydatków w danej podziale klasyfikacyjnej planu finansowego jednostki. W tym kontekście zmiana brzmienia art. 11 ustawy określająca źródła upoważnień była jedynie doprecyzowaniem już obowiązującego stanu prawnego. Nie wprowadziła zmian w zakresie przedmiotowym czynu dotyczącym limitów w planie jako źródła upoważnienia.

Również zmiana zakresu podmiotowego odpowiedzialności, wynikająca ze zmian art. 4 ustawy, nie wprowadziła zmian dla sytuacji Obwinionych w tej sprawie. Trudno za „dokonanie wydatku” uważać fizyczne realizacje zlecenia przelewu i trudno odpowiedzialnością obarczać pracownika wykonującego techniczną czynności dokonywania zapłaty. Jest to jedynie fizyczna realizacja decyzji o dokonaniu wydatku podjętej w chwili zatwierdzenia danego wydatku do realizacji i podjętej przez osobę do takiej decyzji upoważnioną, czyli kierownika jednostki, jego zastępcę bądź osobę imiennie wskazaną.

Za słuszny należy uznać zarzut dotyczący naruszenia art. 19 ustawy przez błędne przyjęcie, iż Obwinionym można przypisać winę, jednakże z innych względów niż wskazane w uzasadnieniu odwołania. Kluczowym dla rozpoznania sprawy w tym zakresie jest fakt uzyskania na każdym dokumencie polecenia dokonania przelewu uprzedniego podpisu głównego księgowego jednostki w połączeniu z procedurami wstępnej kontroli dokonywanych wydatków w postaci porad i zatwierdzania do dalszych prac jedynie tych wydatków, co do których osoba podejmująca decyzje została zapewniona, iż mieszczą się w planie jednostki. Również pozostałe metody i procedury zabezpieczenia poprawności dokonywania wydatków należy ocenić pozytywnie pod względem racjonalnego zarządzania. Te okoliczności dla odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, polegające na przekroczeniu upoważnienia do dokonania wydatków, wynikającego z limitów określonych w planie finansowym jednostki, mają znaczenie posiłkowe w tym sensie, iż każą zastanowić się nad kwestią, czy w jakikolwiek sposób kierownik (lub inna osoba zatwierdzająca wydatek) mógł zapobiec przekroczeniu upoważnienia. Procedury zabezpieczające kierownika jednostki przed ryzykiem zaistnienia nieprawidłowości w połączeniu z uzyskaniem podpisu głównego księgowego przed zatwierdzeniem danej operacji do realizacji wskazują, iż nie można przypisać mu winy. Istotą winy jest bowiem zarzucalność danego czynu, przekonanie o nagannym zachowaniu bądź to w formie nieprawidłowego przewidywania skutków bądź w formie niedbałego realizowania obowiązków. Tymczasem stosownie do art. 54 ust 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, podpis głównego księgowego złożony na dokumentach dotyczących danej operacji jest dowodem dokonania przezeń wstępnej kontroli operacji i oznacza m.in. że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki. Charakter tego przepisu nie jest jednoznaczny. Z jednej strony można uznać, iż wprowadza swoiste domniemanie prawne obowiązujące w relacjach wewnętrznych jednostki. Można również przyjąć, iż stanowi swoiste *lex specialis* dla przepisów określających zakres podmiotowy odpowiedzialności za dokonanie wydatku z przekroczeniem limitów. Niezależnie jednak od przyjętych konstrukcji fakt uzyskania podpisu głównego księgowego na dokumencie operacji finansowej daje kierownikowi jednostki wiedzę na temat pokrycia danego wydatków w posiadanych środkach. W omawianej sprawie nie zaistniały żadne okoliczności, które mogłyby choćby zasugerować kierownikowi, iż przekazana informacja nie odpowiada prawdzie. Jeszcze na początku miesiąca stan wykonania planu wskazywał na istnienie środków na pokrycie wydatku, zastosowane procedury doprowadziły do zapewnienia kierownika, iż zgłaszane są jedynie te wydatki na które są przeznaczone środki, zaś dokumenty zostały przez księgowego zatwierdzone. Od odpowiedzialności zwalnia dołożenie staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku /art. 19 ust 2 zdanie drugie ustawy/. Przyjęcie, iż kierownik jednostki (ewentualnie inna osoba zatwierdzająca wydatek) miałby w ramach swoich obowiązków kontrolować poprawność czynności objętych zawodowym charakterem pracy głównego księgowego, nawet w przypadku braku sygnałów o takiej potrzebie (wynikających z wcześniejszych sytuacji w

Sygn. akt BDF1/4900/126/133-134/14

jednostce bądź wcześniejszego stanu planu finansowego) byłoby przyjęciem wymogów przekraczających standardy staranności działania jakie mogą być od kierownika wymagane. Dlatego orzeczenie przypisujące odpowiedzialność Obwinionym nie jest prawidłowe i winno być uchylone.

Przepisy ustawy nie przewidują zasądzenia na rzecz obwinionych kosztów postępowania, dlatego wniosek w tej sprawie pozostawiono bez rozpoznania.

Wobec uchylenia części orzeczenia dotyczącej przypisania odpowiedzialności rozważanie zarzutów odnoszących się do niewspółmierności kary było zbędne.